

spadá do posuzování v této rozepři. Z těchto úvah plyne, že není správné dovolatelčino tvrzení, že bylo »pojištěným neexistující již kino „K.“ jako zvláštní právní podmět«. V rozhodnutí Rv I 661/27 (uveř. pod č. 7790 Sb. n. s.) nebyla vyslovena v podstatě jiná zásada, nežli z jaké vychází rozhodnutí v souzené rozepři. K rozhodnutí Rv I 1534/26, uveř. pod č. 7413 Sb. n. s. zaujalo stanovisko již rozhodnutí č. 7790 Sb. n. s.

Co se týká otázky, zda byla pojistná smlouva platně sjednána za žalované město, vycházeti jest ze skutkových zjištění odvolacího soudu, jež v dovolacím řízení nebyla důvodně napadena. Ze zjištění těch vyplývá aspoň tolik, že byla starostovi žalovaného města Adolfu H. odevzdána správa biografu, o nějž ve sporu jde, řádným způsobem městským zastupitelstvem. To jest pro posouzení sporné otázky rozhodující. Pojištění uvedeného městského podniku proti následkům povinného ručení jest totiž zajisté úkonem řádné správy, takže se nevymyká z oprávnění starosty města při správě obecního jmění (§ 57 čes. obec. zřiz. — zák. ze dne 16. dubna 1864, č. 7 čes. z. z.). Jest obvyklé, že se odpovědnostní pojištění tohoto druhu sjednává na více let, a roční závazek pojistné prémie ve výši 1.635 Kč 92 h neodporuje pojmu běžného výdaje (§ 8, odst. 5, zák. č. 329/1921 Sb. z. a n.). Předpis § 7 zákona ze dne 7. února 1919, č. 76 Sb. z. a n., upravující obor působnosti městské rady, nevylučuje přípustnost toho, aby nebyla některá věc vznesena pouze na starostu. Podle zjištění nižších soudů byl pak biograf provozován v mezích městského hospodářství a položky, týkající se tohoto podniku, byly projednávány v městském rozpočtu, takže není závady ani s hlediska předpisů zákona ze dne 12. srpna 1921, č. 329 Sb. z. a n. o úpravě finančního hospodářství obcí.

Pojistný návrh byl podepsán toliko starostou žalovaného města Adolfem H. To by arcit' neodpovídalo ustanovení § 55 čes. obec. zřiz., kdyby šlo o takovou listinu, která by měla založiti závazek městské obce, takže by bylo třeba ještě podpisu člena městské rady. O takovou listinu však tu nešlo, neboť závazek města k placení pojistné prémie kotví v pojistné smlouvě, jež byla dojednána teprve doručením pojistky, nebylo-li nic jiného ujednáno, což nebylo ani tvrzeno.

Čís. 16548.

Rozsudkem, jímž byl vysloven rozvod manželství od stolu a lože také z důvodu rozvratu, není pro řízení o žalobě o rozlukou manželství pro hluboký rozvrat otázka rozvratu a viny na něm pravoplatně rozsouzena i pro spor rozlukový.

(Rozh. ze dne 3. prosince 1937, Rv I 2626/37.)

Srovn. rozh. č. 6527, 16202 Sb. n. s.

Žalobě, již se žalobce domáhá mimo jiné i z důvodu hlubokého manželského rozvratu (§ 13 h) rozl. zák.) rozluky manželství již rozvedeného z viny žalované pro hluboký manželský rozvrat a bezdůvodné opuštění, soud první stolice vyhověl. Odvolací soud potvrdil napadený rozsudek a uvedl v otázce v právní větě vytčené, v důvodech: O tom, že je manželství sporných stran podle § 13 h) rozl. zák. hluboce rozvráceno, bylo již jednou rozhodnuto, totiž v rozvodovém sporu sporných stran, zn. sp. Ck VII 208/34. Při tom bylo také zjištěno a vysloveno, že vinu na rozvratu má toliko žalovaná sama, a proto bylo manželství sporných stran rozvedeno z výhradně její viny. Tím je však otázka hlubokého manželského rozvratu a viny na něm jednou pro vždy definitivně vyřízena a nezáleží na tom, že se to stalo ve sporu o rozvod a že nyní jde o rozlukou manželství, neboť když sporné strany po rozvodu manželství neobnovily manželské soužití, může býti rozvrat jejich manželství jenom jediný. Proto stačilo a první soud také měl se co do hlubokého manželského rozvratu odvolati na rozsudek vydaný v uvedeném rozvodovém sporu. Žalovaná proto neprávem v odvolání znovu přetřásá otázku existence rozvratu a viny na něm. Příčilo by se naopak právnímu citu a procesním zásadám, aby se o věci již jednou pravoplatně rozhodnuté rozhodovalo znovu (srov. rozh. č. 4686, 7250 a j. Sb. n. s.). Proto se žalovaná výroku, že se manželství její a žalobcovo rozlučuje a že se tak činí pouze z její viny, brání odvoláním neprávem a také se marně dovolává toho, že pro příběh z 9. června 1934 nebyla odsouzena pouze ona, nýbrž i žalobce. Podle toho, co už bylo řečeno, by také toto jeho jednání nezakládalo pro ojedinělost důvodu rozlukového a jeho spoluvinu na hlubokém manželském rozvratu, po příp. nemůže býti žalobci alespoň na rozluce přičítáno, když je z výsledků řízení zřejmé, že rozvrat v manželství sporných stran byl dokonán již tehdy, kdy žalovaná od žalobce odešla, t. j. v březnu 1934, takže výstup na to následující nebyl už jeho příčinou, nýbrž jen důsledkem a zároveň důkazem, a když pro spoluvinu na rozluce ve smyslu § 11 naříz. min. sprav. ze dne 9. prosince 1897, č. 283 ř. z. mají význam jen ty skutečnosti, které učinily trvání dalšího manželského společenství nemožným (rozh. č. 9500 Sb. n. s.). Za toho stavu věci nelze odvolání vyhověti, a to ani tak, aby bylo alespoň uznáno také na spoluvinu žalobcovu.

Nejvyšší soud uložil soudu první stolice další jednání a nové rozhodnutí.

D ů v o d y:

Odvolací soud se co do rozlukového důvodu podle § 13, písm. h), rozl. zák., omezil na zjištění, že manželství sporných stran bylo pravoplatně rozvedeno pro hluboký rozvrat manželství z výhradně viny žalované manželky. Jeho názor, že tím otázka hlubokého rozvratu manželství a viny na něm jednou pro vždy byla rozřešena, je právně mylný.

Ve sporu o rozluku musí býti postupováno podle zásady vyšetřovací (§ 13, posl. odst., rozl. zák., § 14 dv. dekretu ze dne 23. srpna 1819, č. 1595 Sb. z. s., § 10 min. nař. ze dne 9. prosince 1897, č. 283 ř. z.), kdežto pro rozvodový spor platí zásada projednací. Tím se určuje úvaha, pokud lze v rozlukovém řízení užití spisů předcházejícího sporu rozvodového jako listinného důkazu. Nelze však prostě bráti za podklad rozsudku o rozluce manželství rozsudek o rozvodu manželství a pokládati rozvodovým sporem za pravoplatně rozsouzenou i pro spor rozlukový otázku hlubokého rozvratu manželství a viny na něm (srov. na př. rozh. č. 6527 Sb. n. s.). Rozhodnutí č. 7250 a 4686 Sb. n. s., na něž odkázal odvolací soud, se na souzený případ nehodí.

Podle spisů trvalo spolužití manželů sotva půl roku, kterážto skutečnost, zejména když jde o manžele poměrně velmi mladé, při zjišťování hlubokého rozvratu manželství zavazuje k zvláštní opatrnosti (srov. na př. rozh. č. 10793 Sb. n. s.). Hluboký rozvrat manželství nastal podle žalobcova přednesu proto, že manželka nechtěla mít děti, že si dala uměle vyhnati plod proti vůli manželově, že ho bezdůvodně opustila, přepadla ho a zle s ním nakládala. Žalovaná popírajíc tato tvrzení, uvedla, že opustila společnou domácnost jen proto, že ji žalobce vyhnal a že dal žalobce podnět ke rvačce, při které se oba manželé podle trestních spisů navzájem poranili. O dotčených vzájemných tvrzeních bylo provésti navržené důkazy — a pokud ke spolehlivému zjištění rozvratu manželství a viny na něm snad nabízené důkazy nestačily — bylo informativním výsledkem stran vyšetřiti, zda tu nejsou ještě jiné spolehlivé průvody, podle nichž by bylo možno zjistiti, zda tu skutečně jde o tak hluboký rozvrat, že nelze na žalobci spravedlivě požadovati, aby setrval v manželském společenství, a kdo na tom má vinu. Při tom se zdůrazňuje, že důkaz rozvodovým spisem (Ck VII 208/34) neprovedl ani prvý soud, ani odvolací soud, neboť právě uvedený spis nebyl za ústního jednání přečten, nýbrž bylo pouze z něho zjištěno, že na žalobu manželky byl pravoplatně vysloven rozvod z viny manželčiny. Za tohoto stavu věci musily být rozsudky obou nižších stolic zrušeny a věc vrácena prvému soudu k dalšímu jednání a novému rozhodnutí.

Čís. 16549.

Právní povaha knížky o peněžitém vkladu, vydala-li ji osoba, která není oprávněna vydávati vkladní knížky.

Jestliže se podle smlouvy (stanov) mezi spotřebním společenstvem a vkladatelem vydávají na učiněné peněžité vklady vkladní knížky, znějící jen na jméno vkladatele, a společenstvo si vyhradilo oprávnění zkoumati, zda je majitel nebo doručitel knížky skutečným vkladatelem, oprávněným k vybrání vkladu, jde o pouhý legitimační papír, určený jen k důkazu o vkladu. Odepře-li společenstvo v takovémto případě výplatu vkladu, jest na majiteli legitimačního papíru, aby dokázal, že je věřitelem oprávněným požadovati jeho vyplacení.